

MEB AGS ÖABT SINIF ÖĞRETMENLİĞİ

TÜRKİYE GENELİ
ÇÖZÜM

4

Bu testte 50 çözüm vardır.

1.

$$\begin{array}{r|l} 619 & 7 \\ \hline 3 & 88 \\ \hline 4 & 12 \\ \hline 5 & 1 \end{array}$$

$$619 = (1543)_7 \text{ ise } 1 + 5 + 4 + 3 = 13$$

Cevap: A

2. $2 \otimes 1 = 2^2 - 1^2 = 3$

$$3 \otimes 2 = 3^2 - 2^2 = 5$$

$$3 \oplus 5 = 3 \cdot 5 - 3 = 12$$

Cevap: D

3. $\text{ekok}(4, 5, 10) = 20k$ kitap sayısı

1. gün $20k \cdot \frac{1}{4} = 5k$ kitap

2. gün $20k \cdot \frac{2}{5} = 8k$ kitap

3. gün $20k \cdot \frac{1}{10} = 2k$ kitap

4. gün 30 kitap

$$30 + 2k + 8k + 5k = 20k$$

$$30 = 5k$$

$$6 = k$$

$$120 = 20k$$

Cevap: B

4. Bir sıvının kaynayabilmesi için iç buhar basıncının, üzerinde bulunan dış basınca (atmosfer basıncına) eşit olması gerekir. Sıvıların kaynama noktalarını belirlerken iki temel kurala bakarız:

1. Sıvının Safılığı (Uçucu Olmayan Katı İlavesi):

Aynı dış basınç altında, saf bir sıvı içinde tuz gibi uçucu olmayan bir katı çözünürse, oluşan çözeltinin kaynamaya başlama sıcaklığı saf sıvınınkinden daha yüksek olur.

I. ve II. öncülleri kıyaslarsak: Her ikisi de 1 atm dış basınç altındadır (deniz seviyesi). Ancak II. öncülde suyun içinde tuz çözündüğü için kaynama noktası saf sudan daha yüksek olacaktır (II > I).

2. Dış Basıncın Etkisi:

Bir sıvının üzerindeki dış basınç arttıkça kaynama noktası yükselir; dış basınç azaldıkça kaynama noktası düşer. Çünkü dış basınç düştüğünde sıvının kaynamak için ulaşması gereken hedef basınç değeri küçülür.

I. ve III. öncülleri kıyaslarsak: Her iki örnek de saf sudur. Ancak I. öncül 1 atm basınçta, III. öncül ise daha düşük olan 0,5 atm (yüksek bir dağ zirvesi gibi) basınçtadır. Dış basınç azaldığı için III. öncüldeki saf su çok daha düşük bir sıcaklıkta kaynacaktır (I > III).

Genel Sıralama:

Bu iki kuralı birleştirdiğimizde, kaynamaya başlama sıcaklıkları en yüksekten en düşüğe doğru II > I > III şeklinde sıralanır.

Cevap: A

5. 25°C'de pH değerinin 7'den küçük olması çözeltinin asit olduğunu gösterir (I doğru). Asitler mavi turnusol kâğıdını kırmızıya çevirir (II doğru). Asit çözeltilerinde hidrojen iyonu (H⁺) derişimi ve miktarı, hidroksit (OH⁻) iyonundan fazladır (III doğru).

Cevap: E

6. İkili adlandırmada ilk kelime "Cins" adını, ikinci kelime "Tanımlayıcı" adı belirtir; iki kelime birlikte "Tür" adını oluşturur. Pinus nigra ve Pinus sylvestris canlılarının ilk kelimeleri aynı olduğundan aynı cinse (Pinus) aittirler ve yakın akrabadırlar. İkinci kelimelerin (nigra) aynı olması akrabalık belirtmez, sadece tanımlayıcı sıfattır.

Cevap: C

7. Sentrozom organeli hayvan hücrelerinde bulunup hücre bölünmesi sırasında iğ ipliklerini organize ederken, gelişmiş bitki hücrelerinde sentrozom bulunmaz (Bitkiler iğ ipliklerini sitoplazmik proteinler aracılığıyla üretir). Diğer yapılar ortaktır.

Cevap: C

8. Seri kollar da akım bölünmez, her dirençten aynı akım geçer (I doğru). Paralel bağlı kolların voltajları (potansiyel farkları) her zaman birbirine eşittir (II doğru). Ancak paralel bağlamada direnç eklendikçe eşdeğer direnç azalır (Örn: 2 Ω ve 2 Ω paralel bağlıyken eşdeğer direnç 1 Ω olur), bu yüzden III. öncül yanlıştır.

Cevap: B

9. (Osmanlı yani onun) devlet-i(n)-in: **Üçüncü tekil iyelik eki + ilgi durumu eki**

Baş-la-t-ıl-an: **İsimden fiil yapım eki + fiilden fiil yapım eki + fiilden fiil yapım eki + fiilden isim yapım eki**

(değişim yani onun) hareket-ler-i: **Çokluk eki + üçüncü TEKİL iyelik eki**

(Gerekli) deneyim-i: **bBelirtme durumu eki**

İnkılâb-a: **Yaklaşma/yönelme durumu eki**

Cevap: C

10. **Nasıl** çocuklar? Küçük çocuklar: **Sıfat tamlaması**
Ne çocuğu? Kız çocuğu: **İsim tamlaması**
Kaç kat? Bir kat: **Sıfat tamlaması**
Ne hazırlıkları? Noel hazırlıkları: **İsim tamlaması**
Nasıl heyecan? Büyük bir heyecan: **Sıfat tamlaması**

Cevap: D

11. A doğrudur:

Kişilerin yetişmesinde: **Yer tamlayıcısı**

Şehirlerin önemi: **Özne**

Büyüktür: **Yüklem**

B doğrudur:

Mustafa Kemal'in yetişmesinde ve Batılı fikirlerle ilk tanışmasında: **Yer tamlayıcısı**

doğup büyüdüğü Selanik'in önemli etkisi: **Özne**

büyüktür: **Yüklem**

C doğrudur:

Mustafa Kemal'in idadiye kadar eğitim ve öğretimi ni geçirdiği Makedonya'nın en büyük şehirlerinden ve en önemli limanlarından biri olan Selanik: **Özne**

Osmanlı devletinin Avrupa'ya açılan kapısıydı: **Yüklem**

Yüklem isim olduğundan **çatı özelliği aranmaz**.

D yanlıştır:

Türk basın hayatının oldukça canlı olduğu Selanik: **Özne olup** burada zarf-fiil yoktur. En büyük çeldirici "oldukça" sözcüğüdür ancak oldukça sözcüğü "pek, çok, fazla" gibi miktar anlamında kullanıldığından kalıplaşmış bir miktar zarfı olup zarf-fiil olma özelliğini kaybeder.

O dönemde bütün fikirlerin serbestçe tartışılabilirdiği kozmopolit bir şehirdi: **Yüklem**

E doğrudur:

Çocukluğundan itibaren inkılâp fikirlerini besleyen Selanik: **Özne**

Mustafa Kemal'in yetişmesinde: **Yer tamlayıcısı**

Büyük etkiye: **Yer tamlayıcısı**

Sahiptir: **Yüklem**

Öznede (besleyen) ve yer tamlayıcısında (yetişmesinde) fiilimsi barındırdığından girişik birleşik cümledir.

Cevap: D

12. Osmanlı Devleti geniş bir coğrafyada hâkimiyet kurduğu için Müslümanların yanında Rum, Ermeni ve Yahudi gibi birçok gayrimüslim topluluğu da bünyesinde barındırmıştır. Devlet, bu toplulukların kendi dinî liderleri aracılığıyla eğitim, ibadet, evlenme, boşanma ve miras gibi iç işlerini düzenlemelerine izin vermiştir. Böylece farklı toplulukların kendi kimliklerini koruyarak devlet düzeni içinde yaşamaları sağlanmıştır. Osmanlı Devleti'nin halkı din ve mezhep esasına göre teşkilatlandırıp yönetmesine "Millet Sistemi" adı verilmiştir.

Devşirme Sistemi: Gayrimüslim çocukların belirli kurallar çerçevesinde toplanarak devlet hizmetinde yetiştirilmesidir.

İttihad-ı Anasır: Osmanlılık anlayışı doğrultusunda tüm unsurları eşit kabul ederek devleti bir arada tutma düşüncesidir.

Ümmetçilik: Müslüman toplulukları halife etrafında birleştirmeyi amaçlayan anlayıştır.

Tekâlif-i Şeriyye: Şer'i kurallara göre alınan vergileri ifade eder.

Cevap: C

13. Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde ortaya çıkan fikir akımlarından biri olan Batıcılık, devletin kurtuluşunun Batı tarzı yeniliklerin benimsenmesiyle mümkün olacağını savunmuştur. Bu düşüncenin önemli temsilcilerinden biri olan Celal Nuri İleri, fikirlerini gazeteler aracılığıyla halka duyurmaya çalışmıştır. Celal Nuri tarafından çıkarılan "İleri" gazetesi, özellikle Millî Mücadele yıllarında Anadolu hareketini destekleyen yazı ve haberlere yer vermiştir.

Kadro: Cumhuriyet Dönemi'nde yayımlanan ve sert devletçilik anlayışını savunan bir fikir dergisidir. Türk İnkılabını sosyalizme evirmek isteyen yayın politikası vardır. Şevket Süreyya Aydemir, Yakup Kadri Karaosmanoğlu ve Vedat Nedim Tör gibi isimler tarafından çıkarılmıştır. Millî Mücadele yıllarından sonra yayımlandığı için sorudaki bilgiyle de uyuzmaz.

Açıksöz: Kastamonu'da yayımlanan ve Millî Mücadele'yi destekleyen önemli gazetelerden biridir. Özellikle Anadolu'daki direniş hareketine destek vermiştir.

İştirak: Hüseyin Hilmi tarafından çıkarılan ve sosyalist düşüncüyü savunan bir yayın organıdır. Osmanlı Devleti'nde sosyalizm fikrinin yayılmasında etkili olmuştur.

Albayrak: Erzurum'da yayımlanan ve Millî Mücadele lehine yayın yapan önemli gazetelerden biridir. Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinin yayın organıdır.

Cevap: D

14. Türkiye'de yayla yerleşmeleri daha çok hayvancılık faaliyetleri için kullanılırken, son yıllarda turizm faaliyetleri için de kullanılmaktadır. Doğu Karadeniz'deki Ayder Yaylası, Uzungöl Yaylası, Anzer Yaylası ve Perşembe Yaylası, yayla turizminde aktif olarak kullanılan yaylalardır. Mersin Sertavul Yaylası özellikle yaz aylarında kıyıların çok sıcak ve bunaltıcı olmasından dolayı sayfiye yani dinlenme yeri olarak kullanılır.

Cevap: E

15. Bodrum, Marmaris, Fethiye ve Çeşme korunaklı koyları, gelişmiş yat limanları, mavi yolculuk güzergâhları ve güçlü turizm altyapılarıyla marina turizminin öne çıktığı merkezlerken, Silifke hem tarım hem turizm faaliyetlerinin görüldüğü bir ilçedir. Ancak ekonomik faaliyetler içinde tarım daha baskın durumdadır.

Cevap: C

16. Verilen tabloyu eser-yazar-tür eşleştirmesine göre tamamladığımızda:

I numaralı yer: Oğuz Tansel'in derlediği *Allı ile Fırır*, Türk çocuk edebiyatının önemli ödüllü masal kitaplarından.

II numaralı yer: İbrahim Alaattin Gövsâ'nın edebiyatımızdaki ilk çocuk şiiri antolojilerinden biri olan eserinin adı *Çocuk Şiirleri*'dir.

III numaralı yer: *Aritmetik İyi Kuşlar Pekiyi* adlı öykü/deneme tarzındaki çocuk kitabının yazarı Cemal Süreya'dır.

Cevap: A

17. Metindeki gelişimsel aşamalar sırasıyla incelendiğinde; ninniler ve tekerlemelerle seslerin/ritmin farkına varılması çocukta dil gelişimini; resimli kitaplar aracılığıyla renk, şekil ve zaman gibi temel kavramların kazanılması bilişsel gelişimi; masal kahramanlarıyla özdeşim kurularak yardımlaşma ve paylaşma gibi toplumsal değerlerin içselleştirilmesi sosyal-duygusal gelişimi; son olarak biyografilerdeki güçlü figürlerin yaşam mücadelelerinden ilham alınarak bireysel bir direnç ve benlik algısı inşa edilmesi ise kişilik gelişimini desteklemektedir. Bu doğrultuda metindeki işlevsel sıralama tam olarak Dil – Bilişsel – Sosyal-duygusal – Kişilik şeklinde gerçekleşmektedir.

Cevap: B

18. Parça incelendiğinde Açelya Öğretmen'in; Öğrencilerini cesaretlendirmesi, kazanıma uygun etkinlikler seçmesi, sorunlar çıktığında yönlendirmeler yapması, süreçte öğrencilere rehberlik etmesi, öğrencilerin istedikleri materyalleri kullanmaları konusunda izin vermesi doğru iken rolleri dağıtması yanlıştır. Çünkü dramada öğretmen rolleri dağıtmaz, rolleri belirtir ve söyler, çocuklar rolleri kendileri seçerler.

Cevap: C

19. **Açık uçlu soru:** Yanıtın içinde gizli olmadığı ve yanıt verecek olan çocuğun yanıtına belirli bir yol göstermeyen sorudur.

Olgusal soru: Drama etkinliğinden sonra, çocuklara drama etkinliğinde yaşadıkları ya da gözledikleri olgularla ilgili olarak sorulan soru tipidir. Özellikle tanımsal tartışma düzeyinde, drama etkinliğinde olup bitenlerle ilgili olarak soru sorulurken kullanılan sorular, bu tip sorulardır.

Yaratıcı soru: Çocukların yaratıcı yeteneklerini ortaya çıkarmak için ve çalışmaya ilgilerini artırmak için bu tip sorulara yer verilir. Özellikle okul öncesi dönem çocukları ile çalışırken, yaratıcı soru, çocukların önceden bildikleri bazı gerçeklere dayalı olursa yaratıcı yanıtlar elde edilmesi daha olanaklı olur.

Duygusal soru: Duygusal soru, öğrencilerin içsel durumları ile ilgili sorudur ve tartışma bölümünün özellikle duygusal düzeyinde sorulması yerindedir. Bu tip soru sorarken dikkat edilmesi gereken olabildiğince açık uçlu soru ile sorulmasıdır.

Öğretmenin çocuklara;

“Sokak hayvanlarını görünce neler hissettiniz?”,

“Canlandırma sırasında anneniz kediyi eve alırken kendinizi nasıl hissettiniz?” soruları sorması duygusal soru türüne girer.

Cevap: E

20. I. Hazırlık Isınma Aşaması

Amaç katılımcıları kaynaştırmak ve onları sürece karşı güdülemektir. Kaynaşan grup üyeleri kendilerini rahat hisseder ve dramaya ısınırlar. Liderin en aktif olduğu aşamadır. Lider öncülüğünde yapılan tanışma oyunları, tanışma etkinlikleri bu aşamadır. Lider eşliğinde dans etme, müzik eşliğinde yürüme etkinlikleri bu aşamadır. Kuralların en fazla olduğu aşamadır. Kuralları lider belirler ve uygular. Güven kazanma-rahatlama-uyum sağlama-tanışma sağlanır. Canlandırma aşamasındaki işlenecek konuyla ilgili hazırlık etkinlikleri yapılmalıdır. Tanışma, etkileşim kurma, güven ve uyum gibi özellikleri katılımcıya kazandıran, esnek olmakla birlikte kuralları belirlenmiş, grup liderinin yönlendiriciliğinde yapılan çalışmalardır. Daha çok grup dinamiğini oluşturmak için güven kazanma, uyum sağlama gibi çalışmalar yapılır. Isınma aşamasında çeşitli yürüme şekilleri, basit egzersiz hareketleri, çocuk oyunları, vb. kullanılır.

II. Değerlendirme (Tartışma) Aşaması

Drama sürecinde elde edilen sonuçlar bu aşamada değerlendirilir. Öğrenilen bilgilerin kazanıma dönüşmesi üzerinde durulur. Değerlendirme mutlaka yapılmalıdır. Drama aşamalarından geçen katılımcı, duygularını, düşüncelerini, yaşantılarını bu aşamada gözden geçirme olanağı bulur. Katılımcılar farklı bakış açılarının rahatlıkla ifade edebilirler. Canlandırılan oyunun başka ifade biçimlerine dönüştürülmesi de bir değerlendirme şeklidir. Örneğin, oyunun resimle anlatılması, şiir diliyle anlatma, öyküdeki temel duyguları bir dansa dönüştürme gibi. Dramaya katılanların girdikleri roldeki kişinin gözüyle olayı anlatması önemli bir değerlendirmedir. Öneriler alındıktan sonra oyunun yeniden oynanması da bir değerlendirme şeklidir. Aşamaların her birinin ya da birkaçının ardından: "Ne yaşadınız? Neler hissettiniz? Nerelerde güçlük çektiniz? Problemin başka çözüm yolları var mı? yerine başka neler olabilir?" gibi sorularla değerlendirme yapılır. Eleştiriler kişiye değil, role yönelik ve yapıcı olmalıdır. Her katılımcının söz almasına özen gösterilmelidir. Bütün aşamaların birbiriyle bağlantılı olarak ilerlemesine önem verilmelidir. Öncelikli olarak değerlendirmenin kazanımla ilişkili olup olmadığına bakılmalıdır. Drama aşamalarından geçen katılımcıların çeşitli davranış biçimlerini, düşüncelerini, yaşantılarını gözden geçirip, içsel irdeleme-

ler yapabilmeleri ve kendi yaşamlarında bilinçli ve isteyerek yeni düzenlemeler oluşturulabilmeleri bu değerlendirmenin önemli bir boyutunu oluşturur.

III. Canlandırma Aşaması

Isınma çalışmaları uygulanıp grup birbiriyle kaynaştıktan sonra, çeşitli oyunların yaratıldığı esas çalışmalara geçilir.

Esas çalışmalarda, farklı teknikler kullanılır: Pandomim, rol oynama, doğaçlama, öykü oluşturma, öykü canlandırma, dans gibi. Isınma çalışmaları, tamamen liderin kontrolünde ve onun verdiği komutlara göre, önceden planlandığı şekilde uygulanır. Ancak, esas çalışmaları önceden tamamen planlamak mümkün değildir. Canlandırılacak konuya da yola çıkılacak durum, olay belirlenir; sonrası tamamen gruba kalmıştır. Katılımcılar verilen durumu nasıl canlandıracaklarıyla ilgili ayrıntıları tartışır, dener ve oynarlar. Lider onlara müdahale etmez. Seçilen konu katılımcıların yaş grubuna, yaşadıkları çevreye, önceden sahip oldukları birikime vb. uygun olmalıdır. Bu aşamada canlandırmalar bireysel ya da ikili olarak gerçekleştirilebileceği gibi, küçük ya da büyük gruplarla veya grubun tamamıyla aynı anda da gerçekleştirilebilir. Canlandırmalar sonucunda ortaya çıkan sonuçlar üzerine, bir sonraki aşamaya geçilir.

Öğrencinin en aktif olduğu aşamadır o yüzden yaratıcılığın en fazla olduğu aşamadır. Drama tekniklerinin en çok kullanıldığı ve dramatik kurgudan en çok yararlanan aşamadır.

Seçenekler incelendiğinde C seçeneği doğrudur.

Cevap:C

21. Bilgi haritaları, bir konunun önemli metinlerini, kavramlarını ve bu kavramlar arasındaki ilişkileri görsel bir şema üzerinde sunar. Görselde katı, sıvı ve gaz hâlleri ile bu hâller arasındaki geçişlerin (erime, donma vb.) tamamı bir bütün olarak görülmektedir. Kavram haritalarındaki gibi yukarıdan aşağıya katı bir hiyerarşi veya önerme cümleleri (bağlaçlar) yerine, bilginin bir görsel harita gibi serilmesi esastır.

Cevap: A

22. TYMM Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programı'nın içerik çerçevesi ile ilgili olarak I. ve II. öncüller doğrudur. Öğretmen ve öğrencilerin laboratuvarda kullanılan maddelerin fiziksel, kimyasal ve teknolojik özellikleri yanında bu maddelerin canlılar ve çevre üzerinde gösterdikleri etkilere yönelik laboratuvar güvenlik bilgisine de sahip olmaları gerekmektedir. Ayrıca öğretmen ve öğrencilere laboratuvar malzemelerinin tanıtımı yapılarak uygun laboratuvar davranışları ve laboratuvar çalışmalarına yönelik olumlu tutum geliştirilmeleri sağlanmalıdır. Öğrenme-öğretme uygulamaları düzenlenirken gözlemlenebilen durumlara yönelik öğrencilerin deneyim kazanabilecekleri etkinlikler seçilmelidir. Doğrudan gözlemlenemeyen durumlar için ise uygun görsel, model, animasyon ve simülasyonlar gibi dijital içeriklerin öğrenme ortamlarına dâhil edilmesi sağlanmalıdır. III. öncül hatalıdır; kavramsal çerçeve yapılandırılırken disiplinler arası yaklaşımla yatay ve dikey ilişkilere dikkat edilerek öğrencilerin bütüncül gelişimini destekleyecek biçimde ön kabuller oluşturulmuştur. Bu bağlamda günlük yaşamla köprü kuracak şekilde örnekler kullanılmalıdır.

Cevap: B

23. Verilen öğrenme çıktısının başındaki kodlamada FB fen bilimleri, 3 sayısı 3. sınıf, 7 sayısı 7. ünite (Toprağı Tanıyorum, Tarımı Keşfediyorum), 2 sayısı 2. öğrenme çıktısını gösterir.

Cevap: C

24. İşevuruk tanımlama; bilimsel bir çalışmada, doğrudan gözlemlenemeyen veya soyut kalabilecek bir kavramın (bu soruda ısıtılma hızı), deneyde nasıl ölçüleceğinin ve gözlemleneceğinin herkesin aynı şekilde anlayacağı somut, sayısal bir şekilde ifade edilmesidir. Öğrenciler ısıtılma hızı gibi genel bir kavramı; sıcaklığın belirli bir aralığa gelmesi için geçen süre olarak operasyonel hâle getirmişlerdir. Bu sayede deneydeki ölçüm kriteri netleşmiştir.

Cevap: E

25. Kontrollü deneylerde deney grubu ve kontrol grubu bulunur. Deney grubunda araştırılan uygulama yapılır. Yani bağımsız değişkenin ele alındığı gruptur. Bu soruda klasik müzik etkisi bağımsız değişkendir ve klasik müzik uygulanan I. bitki deney grubudur. Kontrol grubu ise normal şartlarda bırakılan gruptur. Böylece deney grubundaki bağımsız değişkenin etkisi karşılaştırılarak anlamlı bir fark olup olmadığına bakılır. Sessiz ortamda tutulan II. bitki kontrol grubudur. Su ve ışık miktarı her iki grupta eşit tutulduğu için kontrol edilen değişkenlerdir.

Cevap: E

26. 1. Senaryo tümdengelim (doğrulama) yaklaşımıdır. Bu yaklaşımda ders işlendikten sonra kavramın laboratuvarda ispatlanması esastır. Öğrenci neyi bulacağını (suyun 100°C'de kaynadığını) önceden bilir. Bu süreç tümdengelim yani doğrulama mantığına dayanır. 2. Senaryo tümevarım yaklaşımıdır. Bu yaklaşımda öğrenciler ilke ve genellemeleri laboratuvar ortamında kendileri bulmaya çalışırlar. Sonuçlar daha sonra sınıf ortamında tartışılarak öğrenme tamamlanır. Bilgiyi edinme sorumluluğu öğrencidedir.

Cevap: B

27. I. öncülde verilen "Bire bir eşleme yapabilmektedir." ifadesi doğrudur. Bire bir eşleme, sayılan her bir nesneye tam olarak bir sayı sözcüğünün atanmasıdır. Metinde öğrencinin "Arabalara parmağıyla tek tek dokunarak saydığı" belirtilmektedir. Bu eylem, öğrencinin fiziksel nesne ile zihinsel sayı dizisi arasında doğru bir eşleştirme kurabildiğini, yani bire bir eşleme ilkesini başarıyla uyguladığını gösterir. II. öncülde verilen "Değişmez sıralama ilkesini kazanmıştır." ifadesi yanlıştır. Değişmez sıralama, saymaya hangi nesneden başlanırsa başlansın toplam sayının değişmemesidir. Verilen diyalogda çocuğun bu durumu kazanmış olmasıyla ilgili bir ipucu bulunmamaktadır. III. öncülde verilen "Kardinal sayı ilkesini kavramıştır." ifadesi doğrudur. Kardinal değer ilkesi, bir kümedeki nesnelere sayıldığında ulaşılan en son sayının, o kümenin toplam miktarını (çokluğunu) ifade ettiğini bilmektir. Öğrenci arabaları saydıktan sonra öğretmenine "Sekiz araba var" demiştir. Eğer kardinal değer ilkesini kavramasaydı, "Kaç araba var?" sorusunda son sayının toplam miktar olduğunu anlayamazdı. Son sayıyı miktar olarak belirtmesi bu ilkeyi kavradığını kanıtlar.

Cevap: D

28. Duruma/kişiyeye özgü düzeyde öğrenciler kişisel deneyimlerine göre yorum yapar. B seçeneği tamamen kişisel görüş içerdiği için duruma/kişiyeye özgü düzeye örnektir. Geçici düzeydeki öğrenciler nicel bilgileri kullanır ancak yorumları tam ve tutarlı değildir. D seçeneğinde öğrenci grafikteki sayısal veriyi kullanmış ancak yorumu sınırlı ve yüzeyseldir. A, C ve E seçeneklerinde doğru ve sistematik nicel karşılaştırmalar yapılmıştır.

Cevap: B

29. Bir A4 kâğıdının her katlamada ikiye bölünmesiyle oluşan eş parçaların bütüne oranı, birim kesir olarak ifade edilir. Bu süreç, paydanın her adımda 2 ile çarpılmasıyla ilerler. Etkinlik sonucunda öğrencilerin elde edebileceği birim kesirler $1/2$, $1/4$, $1/8$ ve $1/16$ 'dır. Öğrencilerden 4. adımda, yukarıda elde ettikleri birim kesirlerden herhangi birine denk olabilecek üç farklı kesir yazmaları istenmektedir. Denk kesirler, farklı pay ve paydalara sahip olsalar da aynı miktarı temsil eden kesirlerdir. Örneğin, $1/2$ kesrine denk olan kesirler $2/4$, $3/6$, $4/8$ vb. şeklinde olabilir. Seçenekler incelendiğinde, A, B, C ve E seçeneklerindeki kesirlerin tümü $1/2$ birim kesrine denk gelmektedir. Ancak D) $1/32$ kesri, etkinlikte elde edilen birim kesirlerden hiçbirine denk değildir ve bu etkinlik kapsamında öğrencilerin yazabileceği bir denk kesir olamaz.

Cevap: D

30. Şekil I ve II eşkenar üçgendir. D seçeneğinde yanal yüz sayısı 4 tür, eşkenar üçgen prizmada ise 3 tane yanal yüz vardır. Şekil IV kare piramittir.

Cevap: B

31. Senaryoda, bir çocuk üç farklı renkteki kalemin uzunluklarını karşılaştırmaktadır. Çocuk, kırmızı kalemin mavi kalemde daha uzun olduğunu doğrudan karşılaştırma yaparak belirlemiştir. Çocuk, mavi kalemin yeşil kalemde daha uzun olduğunu da doğrudan karşılaştırma yaparak fark etmiştir. Öğretmenin "Peki kırmızı kalem ile yeşil kalemde hangisi daha uzun?" sorusuna çocuk, "Kırmızı kalem kesinlikle yeşil kalemde daha uzun, çünkü kırmızı maviden uzundu, mavi de yeşilden uzundu." şeklinde cevap vermiştir. Bu yorum, çocuğun kırmızı ve yeşil kalemleri doğrudan yan yana getirmeden, önceki iki karşılaştırmadan yola çıkarak mantıksal bir çıkarım yaptığını göstermektedir. E seçeneğindeki geçişlilik iki nesne arasındaki bir ilişkinin (örneğin uzunluk, ağırlık, miktar), üçüncü bir nesne aracılığıyla mantıksal olarak çıkarılabileceği ilkesidir. Eğer $A > B$ ve $B > C$ ise, $A > C$ sonucuna varma becerisidir. Senaryodaki çocuk, $K > M$ ve $M > Y$ ilişkilerinden yola çıkarak $K > Y$ sonucuna ulaşmıştır. Bu, geçişlilik ilkesini deneyimlediğini ve uyguladığını açıkça göstermektedir. A seçeneğindeki korunum, nesnelerin fiziksel görünümünü (şekli, dizilişi vb.) değişse bile miktarının aynı kaldığını anlama becerisidir. B seçeneğindeki eşit paylaşma, nesnelere veya miktarlara birden fazla kişi veya gruba eşit şekilde dağıtma becerisidir. C seçeneğindeki birim tekrarı, bir ölçü birimini (örneğin bir ataç veya bir çubuk) tekrar tekrar kullanarak bir nesnenin uzunluğunu veya miktarını ölçme becerisidir. D seçeneğindeki uzaklık yığılımı uzunluk ölçümünde, bir başlangıç noktasından itibaren mesafelerin toplanarak ilerlemesi ve toplam uzunluğun bu mesafelerin birikimi olduğunu anlama becerisidir.

Cevap: E

32. Değer açıklama yaklaşımı 3 temel aşamada gerçekleştirilir:

- Seçme: Alternatifleri düşünme, sonuçlarını tartma ve özgürce seçme. (A ve E seçenekleri bu aşamaya aittir).
- Ödüllendirme: Seçtiği değerle gurur duyma ve bunu başkalarının önünde açıkça beyan etme. (D seçeneği bu aşamaya aittir).
- Davranışa Dönüştürme: Değere uygun hareket etme ve bunu hayatında tekrarlayan, tutarlı bir alışkanlık hâline getirme. B seçeneğindeki "davranışı sınıf içinde ve sosyal hayatlarında bir yaşam tarzı olarak sürekli sergilemelerini istemek" ifadesi, değerın sadece zihinde kalmadığını, eyleme döküldüğünü ve süreklilik kazandığını gösterdiği için doğrudan en üst basamak olan "Davranışa Dönüştürme" aşamasına karşılık gelir.

C seçeneği ise daha çok bir problem durumuna dikkat çekme veya değer analizi yaklaşımına kayan genel bir giriş etkinliğidir.

Cevap: B

33. Yerel ve sözlü tarih çalışmalarında kaynak kişilerin kişisel hafızalarına dayandığı için anlatımlarda öznellik (sübjektiflik) ya da unutmaya bağlı yanlışlıklar olabilir. Ancak bu durum, sözlü tarihin bilimsel tarih metotlarının dışına çıkmasına neden olmaz. Modern tarih metodolojisinde ve alan eğitiminde, bu tür öznel anlatıların diğer somut belgelerle (mahalledeki çeşme, konak, eski fotoğraflar vb.) karşılaştırılarak analiz edilmesi zaten bilimsel bir süreçtir. Dolayısıyla yerel /sözlü tarihin pedagojik değerini düşüren ya da onu bilim dışı kılan bir unsur olarak yorumlanamaz. Sorumuzun cevabı C seçeneğidir. A seçeneği yerel tarih incelemeleri açısından doğrudur. Mahalledeki konak ve çeşme birinci elden somut kanıttır; sözlü tarih ise tarihsel empatiyi doğrudan besler. B seçeneği doğrudur. Sözlü tarih öğrencinin tarihsel zaman ve süreklilik algısını kendi yaşam alanından başlatarak anlamlandırılmasını kolaylaştırır. D seçeneği doğrudur. Yaşadığı mahallenin geçmişini öğrenen çocuğun o çevreye aidiyet bağları kuvvetlenir. E seçeneği doğrudur. Öğrencilerin veri toplama, mülakat yapma ve gözlemlene süreçleri doğrudan araştırma-inceleme ve bilimsel süreç becerilerini geliştirir.

Cevap: C

34. Metinde öğretmen rehberliğinde gerçekleştirilen 5 aşamalı süreç, akademik literatürde SQ3R olarak kısaltılan stratejinin Türkçe karşılıklarıdır.

- Survey (İnceleme): Başlıklara ve görsellere hızlıca göz gezdirilmesi
- Question (Soru Sorma): Başlıkların ve alt başlıkların merak uyandıracak sorulara dönüştürülmesi
- Read (Okuma): Sorulan soruların yanıtlarını bulmak üzere metnin derinlemesine okunması
- Recite (Anlatma / Seslendirme): Metne bakmadan cevapların sözlü olarak ifade edilmesi, akılda kalanların not edilmesi
- Review (Tekrar / Gözden Geçirme): Öğrenilenlerin kalıcılığı için metnin ana hatlarının ve tutulan notların son bir kez kontrol edilmesi

REAP (Read, Encode, Annotate, Ponder): Okuma, anlamlandırma, kendi cümleleriyle not alma ve düşünme/sorgulama basamaklarından oluşur; metindeki başlıkları soruya dönüştürme ve 5 adıma yayma karakteristiği ise SQ3R'ye aittir.

KWL (Bil-İste-Öğren): Bir metin analizinden ziyade, ünite veya konu düzeyinde ön bilgiler ile öğrenilecekler arasında matris tabanlı bağ kuran bir grafik düzenleyicidir.

PARS (Preview, Ask, Read, Summarize): SQ3R'ye benzeyen ancak 4 adımdan oluşan daha dar kapsamlı bir okuma modelidir.

Metinde anlatılan 5 adımlı yapı SQ3R'yi karşılar.

Cevap: E

35. B seçeneğinde verilen ifade hatalıdır ve istenen cevap budur. Sosyal bilgiler dersi, akademik disiplinlerin (tarih, coğrafya, antropoloji vb.) sınırlarını aynen korumaz. Aksine, bu disiplinlerin katı akademik sınırlarını eriterek disiplinlerarası veya tematik bir yaklaşımla bilgileri birbiriyle bütünlendirir. Ayrıca ilköğretim düzeyine uygun hâle getirilebilmesi için mutlaka pedagojik bir indirgemeye (basitleştirmeye) maruz bırakılır. Seçenekte verilen "sınırların aynen korunması" ve "indirgeme yapılmaması" ifadeleri doğrudan sosyal bilgiler dersinin doğasına aykırıdır ve büyük bir kavram yanılgısıdır. A seçeneği doğrudur: Sosyal bilimler bilgi üretir (epistemolojik odaklıdır), sosyal bilgiler ise vatandaş yetiştirir (aksiyolojik/değer odaklıdır). C seçeneği doğrudur. Orijinal sorudaki Oğuz ve Yusuf'un doğru tanımlarının akademik olarak genişletilmiş hâlidir. D seçeneği doğrudur. Bilim insanı bilgiyi teorik değeri için seçer, öğretmen ise çocuğun hayatındaki işlevselliği için seçer. E seçeneği doğrudur. Sosyal bilgiler, "Sosyal Bilim Olarak Sosyal Bilimler" geleceğini kullanarak öğrencilere bir bilim insanı gibi düşünme becerisini kazandırmayı hedefler.

Cevap: B

36. TYMM Sosyal Bilimler Dersi 4.sınıfa ait "Yaşayan Demokrasimiz" öğrenme alanında öğrencilerin cumhuriyetin ilanına giden yolda Mustafa Kemal Atatürk'ün ve Türk milletinin gösterdiği dayanışma ve fedakârlığı, cumhuriyetin hayatımıza katkılarını ve demokratik katılımın önemini anlamlandırabilmeleri amaçlanmaktadır.

Cevap: D

37. Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nde (TYÇ) girişimcilik, sadece bir işletme kurmak değil; bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme, yaratıcılık, yenilikçilik, risk alma, hedeflere ulaşmak için planlama yapma ve proje yönetebilme becerisidir. D seçeneğinde verilen durum bu yetkinliğe ait değildir. Öğrencinin bilgisayarda bir kelime işlemci programını (Word, Excel vb.) kullanarak liste veya tablo hazırlaması, doğrudan teknik bir beceridir ve TYÇ'de "Dijital Yetkinlik" kapsamında değerlendirilir. Girişimcilik ruhunun özündeki yaratıcılık, risk alma veya eyleme geçme dinamiklerini doğrudan yansıtmaz. A seçeneğindeki risk alma, yenilikçi çözüm üretme ve sorumluluk üstlenme girişimciliğin en temel bileşenidir. B seçeneğindeki hedeflere ulaşmak için planlama yapabilme ve bir projeyi yönetebilme doğrudan bu yetkinliğin içindedir. C seçeneği girişimciliğe uygundur. Girişimcilik yetkinliği, bireyin etik değerlerin farkında olmasını ve toplumsal fayda için inisiyatif almasını kapsar. E seçeneğindeki kendi fikirlerini savunma, öz güven sergileme ve başkalarını ikna etme becerisi girişimci bir bireyin sergilemesi gereken tutumlardandır.

Cevap: D

38. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Türkçe Dersi Öğretim Programı, öğrencilerin dört temel dil becerisini bütüncül biçimde geliştirmesini, Türkçeyi bilinçli ve estetik bir dille kullanmasını, bilgi ve deneyimlerini etkili biçimde aktarmasını ve millî-manevi değerleri benimsemesini amaçlar. Ancak yalnızca dilbilgisel doğruluğa odaklanmak, programın bütüncül yaklaşımına ve duyuşsal boyutuna ters düşer.

Cevap: D

39. Programda, destekleme ve zenginleştirme etkinliklerinin ders kitaplarında değil, yalnızca e-çerik olarak sunulması gerektiği açıkça belirtilmiştir. Öğretmen bu uygulamaları sınıfın ihtiyaçlarına göre planlar; ancak ders kitapları bu içerikleri kapsamaz. Diğer tüm seçenekler programın esaslarına uygundur.

Cevap: B

40. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli İlkokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre "Harfi Okuma ve Yazma" aşamasında öğretilen sesin simgesi olan harfin öğretimi için belirlenen satır dizgesinde harfin hangi çizgiler arasında kaç hamlede yazılacağı vurgulanarak harf, öğretmen tarafından yazılıp seslendirilir. Harf daha sonra öğrenciler tarafından seslendirilir (I. cümle doğru). Öğrencinin harfin yazım yönünü ve şeklini öğrenerek pekiştirmesi için öğretmen rehberliğinde öğrencilere öncelikli kalem ve defter kullanılmaksızın drama ve oyunlaştırma yoluyla harfin yazımı gösterilir (II. cümle doğru). Harfler gösterilirken öğrenciler tarafından harflerin sesletimi sağlanarak ses harf ilişkisi kurulur. Ses-harf ilişkisi kurulduktan sonra öğrencinin satır dizgesi üzerinde kesik çizgilerle yazılı harfi önce kalemünün arkası ile yazma yönünde takip etmesi, sonra kesik çizgileri yazma yönünde birleştirerek harf yazma alıştırmaları yapılması sağlanır (III. cümle yanlış). Harfin yazımı pekiştirildikten sonra satır dizgesi üzerinde harf bağımsız olarak yazdırılır. Harflerin yazımı sırasında, doğru yazılması konusunda öğrenciler takip edilmeli, kuyruklu harflerin satır dizgesinin altına dengeli biçimde yazımı sağlanmalıdır. Harfin yazımı aşamasında harfin önce küçük sonra da büyük yazılışı belirlenen ilkelere göre yazılmalıdır (IV. cümle yanlış).

Cevap: E

41. Öğretmen, çocuklara kitabın fiziksel yönlerini (başlık, yazar adı, metnin yönü, okumanın soldan sağa olması) tanıtmaktadır. Bu, yazının bir anlam taşıyıcısı olduğunun ve belirli bir düzende kullanıldığının fark edilmesidir. Yani çocuk, yazının işlevini ve biçimsel özelliklerini fark etmeye başlamıştır. Bu durum, yazı farkındalığı becerisinin geliştiğini gösterir.

Cevap: C

42. Bu etkinlikte öğretmen, öğrencilerin metni okumadan önce sahip oldukları bilgileri harekete geçirmekte, yani ön bilgilerini yeni bilgilerle ilişkilendirmelerini sağlamaktadır. Bu durum, Şema Kuramı'nın temel varsayımdır. Şema Kuramı'na göre anlam, metnin içinde doğrudan bulunmaz; okuyucu, metni kendi geçmiş bilgi ve deneyimleriyle ilişkilendirerek anlamı yeniden oluşturur. Öğretmenlerin okuma öncesi etkinliklerde öğrencilerin "şemalarını" harekete geçirmeleri, anlam kurmayı kolaylaştırır. Diğer seçeneklerdeki kuramlar (örneğin davranışçılık veya yapılandırmacılık) öğrenmenin genel süreçleriyle ilgilidir, ancak doğrudan okuduğunu anlamada ön bilgilerin rolüne vurgu yapmaz.

Cevap: B

43. Etkinlikte öğrenciler bir düşünceyi savunmakta ve bu düşünceyi mantıklı nedenlerle destekleyerek başkalarını inandırmaya çalışmaktadır. Bu durum, ikna edici yazma türünün temel özelliğidir. İkna edici yazmada yazar, bir fikri savunur veya bir duruma karşı çıkar; bunu yaparken duygusal ifadelerden çok akılcı ve tutarlı gerekçeler kullanır. Ayrıca "-malı, -meli" gibi ifadelerle öneri ve temenni bildirir. Öğretmenin öğrencilerden "Neden?" sorusuna yanıt bulmalarını istemesi de bu türün karakteristiğidir. Diğer yazma türleri (örneğin betimleyici ya da hikâye edici) bir düşünceyi savunmayı değil, anlatımı veya olay kurgusunu amaçlar.

Cevap: D

44. Paragrafta öğretmen, çocuğun resmini duygularına ya da sembollere göre değil, yaşına ve sanatsal gelişim düzeyine göre değerlendirmektedir. Öğretmen, 6 yaş ve 11 yaş çocuklarının çizimleri arasında olması gereken farkları dikkate almaktadır. Resimdeki oran-orantı, mekân ve ayrıntı düzeyini çocuğun gelişim evresiyle ilişkilendirmektedir. Amaç, resmin "Normal mi, yaşa uygun mu?" olduğunu belirlemektir. Bu özellikler, çocuk resimlerini sanatsal gelişim evrelerine göre değerlendiren Gelişimsel Yaklaşım'ın temel özellikleridir.

Cevap: C

45. Bir sanat eserini yapmadan önce yapılan, hızlı ve genel hatları belirleyen ön çizimlere eskiz denir. Eskiz, sanatçının fikirlerini kâğıda aktardığı hazırlık aşamasıdır ve ayrıntıdan çok biçim ilişkilerini gösterir. Bir nesnenin yalnızca karşıdan, tek cepheden görünen biçimiyle çizilmesi ise frontal görünüş olarak adlandırılır. Bu tür çizimlerde derinlik etkisi yoktur; nesne iki boyutlu bir yüzeyde, doğrudan görünümüyle resmedilir. Bu nedenle doğru sıralama eskiz ve frontal görünüştür.

Cevap: B

46. Neoklasizm, 18. yüzyılda Barok ve Rokoko'nun aşırı süslemeciliğine tepki olarak doğmuştur. Bu akımda akıl, düzen, oran, ölçü, sadelik ve Antik Yunan-Roma'ya dönüş esastır. Sanat, ahlaki bir işlev taşır ve topluma örnek olmalıdır. Romantizm ise 19. yüzyılda Neoklasizme karşı doğmuş; akıl yerine duyguyu, coşkuyu, doğayı ve bireysel özgürlüğü ön plana çıkarmıştır. Sanatın kaynağı sanatçının iç dünyasıdır. Bu açıklamalara göre I ve III Neoklasizme; II ve IV Romantizme aittir.

Cevap: A

47. Soruda Nuray Öğretmen'in hedeflediği beceri grubu "Dengeleme Hareketleri"dir. İlkokul beden eğitimi programında temel motorik beceriler statik ve dinamik denge unsurlarını içerir. Bunlar; ağırlık aktarımı, duruşu koruma, dönme, eğilme, esneme, salınım ve düşme gibi unsurlardır. I. öncül (Vücut ağırlığını aktarma); Dinamik bir denge ve ağırlık aktarımı (dengeleme) becerisidir. Aynı zamanda alan ve efor farkındalığı barındırır. Kazanım ile doğrudan uyumludur. II. öncül (Yükseklikten düşme ve duruşu koruma); Beden eğitimi literatüründe "güvenli düşme ve inişler", statik ve dinamik dengenin en temel bileşenlerinden biridir. Nuray Öğretmen'in bu etkinliğe yer vermesi tam olarak dengeleme kazanımına hizmet eder. III. öncül (Pilates topunu ayakla durdurma); Dışarıdan gelen bir nesneye (topa) yönelme ve onu vücut parçalarıyla kontrol etme durumudur. Bu etkinlik dengeleme değil, "nesne kontrolü gerektiren hareketler" (yakalama/stop etme) kapsamına girer. Dolayısıyla elenmelidir.

Cevap: C

48. Sabit duran topa penaltı vuruşu en kapalı beceridir. Çevre tamamen durağandır, top sabittir ve hareketi ne zaman başlatacağına tamamen sporcu karar verir (İçsel zamanlama). Tenis makinesinden hep aynı noktaya gelen topa vuruş, yarı kapalı, dışsal zamanlamalı bir beceridir. Topun geleceği yer (mekan) sabittir ancak top hareket hâlinde olduğu için sporcu vuruş anını topun geliş hızına uydurmak zorundadır. Rüzgârlı sahadaki okçuluk atışı açık beceriye geçiştir. Okçuluk normalde hedef sabit olduğu için kapalı bir beceridir. Ancak rüzgâr için içine girdiğinde çevre dinamikleşir. Sporcu rüzgârın hızını ve yönünü anlık olarak tahmin edip motor programını çevreye uydurmak zorunda kalır. Çevresel düzenleyici değişkenler hareketlidir. Hareketli rakibe karşı turnike atışı ise en açık beceridir. Hem zamanlama dışsaldır hem de rakibin pozisyonuna göre mekân sürekli değişir. Sporcu saniyeler içinde algı-aksiyon döngüsünü çalıştırmak ve karar vermek zorundadır. Bu soruda C seçeneği en kuvvetli çeldiricidir. Okçuluk sporu zihnen direkt kapalı olarak kodlandığı için tenis makinesinin önüne yazılmaya eğilimlidir. Ancak rüzgâr faktörü, durağan çevreyi dinamik çevreye dönüştürerek beceriyi tenis makinesine (yeri sabit, hızı sabit) göre çok daha “açık ve belirsiz” hâle getirir.

Cevap: B

49. Salli Duası, namazın oturuş (teşehhüd) kısmında okunan ve Müslümanların Hz. Muhammed’e salât ve selâm göndermesini içeren önemli bir duadır. Bu dua ile Allah’tan Hz. Muhammed’e ve onun soyuna rahmet ve bereket vermesini (I. öncül) isteriz. Ayrıca dua, Hz. İbrahim’e ve ailesine verilen rahmetin anılmasıyla başlar (II. öncül) ve namazın oturuş kısmında okunur (III. öncül). IV. öncül yanlıştır, açıklaması verilen dua “Rabbena atina” duasıdır.

Cevap: D

50. İslam’ın beş şartı arasında namaz kılmak, oruç tutmak, zekât vermek ve hacca gitmek yer alır. Bunlar Müslüman olduktan sonra yerine getirilen ibadetlerdir. Ancak İslam’a girmek için gerekli olan ilk ve temel şart, Allah’ın birliğine ve Hz. Muhammed’in peygamberliğine iman ederek Kelime-i Şehadet’i söylemektir. Bu ifade, İslam’a giriş kapısıdır.

Cevap: D